

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119214562
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119214562.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu Mgr. Miloša Koleka v spore žalobkyne Q. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. X, XXX XX V. K. B., právne zastúpenej advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 340,61 eura s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 29Csp/198/2019-149 zo dňa 24.06.2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v napadnutom výroku I. a v s ním súvisiacom výroku III. o nároku na náhradu trov konania.

Priznáva žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„I. Žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietla.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 30.06.2010, v Obchodných podmienka, v článku 4. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 4.6., v znení: "Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) úrok z omeškania, (3) úrok z úveru, (4) splátka istiny úveru," je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Vo vzťahu k výroku I. priznáva žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IV. Vo vzťahu k výroku II. priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %."

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou, súdu doručenu 20.09.2019, domáhala toho, aby súd uložil žalovanému zaplatiť jej sumu 340,61 eura s príslušenstvom ako bezdôvodné obohatenie, žiadajúc taktiež určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky v článku 4 v bode 4.6. obchodných podmienok žalovaného. Žalobkyňa uviedla, že so žalovaným uzatvorila pod číslom XXXXXXXXXXXX dňa 30.06.2010 Zmluvu o úvere, v ktorej absentujú obligatórne náležitosti predpokladané ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., absentuje uvedenie doby trvania zmluvy o úvere, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vrátane predpokladov použitých pre výpočet tejto

RPMN, pričom nesprávne bola taktiež uvedená priemerná hodnota RPMN. Neprijateľná podmienka uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach žalovaného v článku 4 v bode 4.6., podľa ktorej sa započítavajú platby spotrebiteľa na úver spôsobom, ktorý je nepredvídateľným a netransparentným, zakladá nevyvážený vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným.

Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Na strane žalobkyne nevzniklo žiadne bezdôvodné obohatenie keďže zmluva, ktorá bola medzi ním a žalobkyňou uzatvorená obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti. Pokiaľ žalobkyňa žiada bezdôvodné obohatenie, vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku pre uplynutie tak subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby. Žalobkyňa doručila súdu žalobu 13.09.2019, objektívna premlčacia doba uplynula 07.07.2014 vzhľadom na poslednú realizovanú úhradu na úver, čo bolo 07.07.2011. Je nepochybné, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť dňom kedy žalovanému uhradila poslednú splátku úveru a predčasne splatila celý úver.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa ako fyzická osoba - spotrebiteľ, uzatvorila so žalovaným 30.06.2010 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.250 eur, mesačná splátka bola uvedená vo výške 37,62 eura, celková výška nákladov 1.082,06 eura, dátum konečnej splatnosti úveru bol 19.04.2016, dátum prvej platby do 19.07.2010, výška úrokovej sadzby bola 25,5 %, dátum každej platby splátky bol vždy k 19. dňu v mesiaci, v zmluve bola uvedená doplnková služba základného súboru poistenia počtom mesačných splátok 70, priemerná RPMN bola 24,14 %, RPMN 28,7 %, v zmluve bolo uvedené, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Žalobkyňa na úhradu úveru poukázala titulom splátky istiny sumu 1.250 eur, titulom úroku 303,51 eura a poplatkov 37,10 eura s tým, že poslednú platbu realizovala 07.07.2011.

Na základe zisteného skutkového stavu dospel súd prvej inštancie k záveru, že z tvrdení žalobkyne o absencii náležitostí zmluvy predpokladaných zákonom relevantným bolo len tvrdenie o tom, že v zmluve bola uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov keďže žalovaný do celkových nákladov spotrebiteľa nezahrnul aj náklady za poskytnutú doplnkovú službu. Žalobkyňa ako spotrebiteľka nemohla poskytnutie uvedenej doplnkovej služby odmietnuť, čo vyplýva z časti 2. zmluvy o úvere a preto náklady, ktoré žalobkyňi ako spotrebiteľke s poistením vznikli, mali byť zahrnuté do celkových nákladov pre účel výpočtu RPMN. Pre uvedený nedostatok úver, ktorý žalovaný žalobkyňi poskytol bol podľa súdu prvej inštancie úverom bezúročným a bezpoplatkovým, ostatné žalobkyňou tvrdené dôvody bezúročnosti úveru mal za tvrdenia, ktoré nezodpovedali skutočnému stavu a náležitostiam, ktoré zmluva obsahovala. Keďže žalobkyňi bol poskytnutý úver vo výške 1.250 eur a realizovala úhrady vo výške 1.590,61 eura, suma bezdôvodného obohatenia predstavovala čiastku 340,61 eura.

Žalovaným vznesenú námietku premlčania pre uplynutie objektívnej ako aj subjektívnej premlčacej doby mal súd prvej inštancie za dôvodnú. Podľa súdu prvej inštancie uplynula tak subjektívna ako aj objektívna premlčacia doba. Čo sa týka začiatku plynutia premlčacej doby vo vzťahu k plynutiu subjektívnej dvojročnej premlčacej doby, mal za to, že žalobkyňa sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia dozvedela najneskôr 07.07.2011 kedy žalovanému zaplatila poslednú splátku úveru keďže uvedený deň bol dňom keď zistila skutkový stav, znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodit' zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Pokiaľ žalobkyňa podala žalobu na súd dňa 20.09.2019, nárok uplatnila po uplynutí dvojročnej subjektívnej ako aj trojročnej objektívnej premlčacej doby. Súd prvej inštancie zdôraznil, že pri posudzovaní bezdôvodného obohatenia nie je rozhodujúca právna kvalifikácia, ale zistenie skutkového stavu. V tejto súvislosti súd prvej inštancie odkázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, rozhodnutia pod sp.zn. 1Cdo/67/2011, 18Cdo/163/2018 a 4Cdo/116/2019 konštatujúc súčasne, že súdu prvej inštancie bolo známe rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 43/2020, ktorým bolo zrušené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 3Cdo/169/2017, ktoré vychádzalo z právneho posúdenia plynutia subjektívnej premlčacej doby z rozhodnutí 1Cdo/67/2011 a 5Cdo/121/2009. Súd prvej inštancie uviedol taktiež, že pokiaľ žalobkyňa argumentovala rozhodnutiami Krajského súdu v Prešove posudzujúcimi subjektívnu a objektívnu premlčaciu dobu, ide o rozhodnutia, ktoré nie sú rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít a preto nie je možné považovať ich za rozhodnutia ustálenej rozhodovacej praxe. Súd prvej inštancie je týmito rozhodnutiami podľa stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R/71/2018 viazaný iba v individuálnom právnom spore pri realizácii postupu podľa § 391 ods. 2 CSP.

Žalobu žalobkyne v časti, v ktorej sa domáhala určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky mal za dôvodnú, ide o podmienku, ktorá nebola so spotrebiteľom osobitne vyjednaná, je hrubo nevyvážená, pretože nerešpektuje nepochybný oprávnený ekonomický záujem spotrebiteľa na tom, aby najskôr splatil istinu úveru, ktorá je základom pre úročenie pohľadávky. Konštatoval súčasne, že rovnaká zmluvná podmienka bola už právoplatne za neprijateľnú určená rozsudkom Okresného súdu Prešov

29Csp/25/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 6Co/71/2019 a rozsudkom Okresného súdu Prešov vo veci 29Csp/6/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co/61/2019.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenie zákona č. 129/2010 Z.z. - § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, na ustanovenie Občianskeho zákonníka - § 100 ods. 1, 2, 3, § 107 ods. 1, 2, 3, § 451, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 1, § 566 ods. 2.

Výroky o nároku na náhradu trov konania odôvodnil úspechom vo veci v zmysle

§ 255 ods. 1 CSP s konštatovaním, že vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu priznal nárok na náhradu trov konania úspešnému žalovanému voči neúspešnej žalobkyni, vo vzťahu k určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky priznal nárok na náhradu trov konania úspešnej žalobkyni voči neúspešnému žalovanému.

2. Proti tomuto rozsudku, a to výroku I., ktorým súd prvej inštancie žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol a proti súvisiacemu výroku III. o nároku na náhradu trov konania podala odvolanie žalobkyňa z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie.

Čo sa týka nesprávneho posúdenia súdu prvej inštancie vo vzťahu k plynutiu subjektívnej premlčacej doby, žalobkyňa poukázala na to, že súd prvej inštancie v zhode s časťou rozhodovacej praxe súdu vychádza z objektivizácie začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby od splatenia úveru, čím vytvára akúsi jednotnú dvojročnú objektívnu premlčaciu dobu, lebo pri tejto konštrukcii nikdy nemôže plynúť iná ako jednotná dvojročná premlčacia doba, ktorá začína plynúť vznikom bezdôvodného obohatenia, teda začatím plynutia objektívnej premlčacej doby. Z ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka však nevyplývajú žiadne také závery o objektivizácii začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby ako to robí súd prvej inštancie. To, kedy začína plynúť oprávnenému subjektívna premlčacia doba, je dané získaním vedomosti o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia. Právne vedomosti ani skúsenosti pritom nemajú žiaden význam, podstatné je skutočné získanie vedomostí o rozhodujúcich skutočnostiach, získaním ktorých začína subjektívna premlčacia doba plynúť. To, že pre oprávneného sú nerozhodné právne vedomosti, nič nemení na skutočnosti, že § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka rieši premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, a nie hypotetického práva o platení splátok, nezávisle na vedomí účastníkov právneho vzťahu. Platba bez právneho základu, je len jednou z rozhodujúcich skutočností, vedomosť o ktorej je potrebná pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby. Ďalšie a rozhodujúce skutočnosti, vedomosť o ktorých je nevyhnutná na to, aby mohla subjektívna premlčacia doba začať plynúť, vyplývajú z tej ktorej skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia a u každej z týchto rôznych skutkových podstát bezdôvodného obohatenia sú rôzne a rôzne sú aj v rámci toho istého druhu skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia podľa konkrétnych okolností právnych vzťahov týkajúcich sa daností konkrétnych subjektov. Pri skutkovej podstate bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu oprávnený musí získať skutočnú a nie len predpokladanú vedomosť, nie len o tom, že platil, kedy platil a komu platil, ale rovnako dôležité a z hľadiska subjektívnej premlčacej doby najdôležitejšie je aj získanie vedomosti o tom, že platil bez právneho dôvodu a až získaním všetkých týchto rozhodujúcich skutočností, môže začať plynúť oprávnenému subjektívna premlčacia doba, čo je naprosto logické, lebo ak oprávnený nepozná skutočnosť, že na platby neexistuje právny dôvod a platí len preto, lebo sa domnieva, že platiť musí a že platí dôvodne, nemôže mu začať plynúť subjektívna premlčacia doba, nakoľko nemá vedomosť o rozhodujúcich skutočnostiach nevyhnutných na to, aby mohol podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia. V čase, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo oprávnený vie že plnil, nakoľko ide o jeho vedomé konanie, ale nevie o tom, že plnil bez právneho dôvodu a preto začala plynúť len objektívna a nie subjektívna premlčacia doba, nakoľko ku začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby chýba oprávnenému vedomosť o podstatnej skutočnosti potrebnej na začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby, a to vedomosť o skutočnosti, že plnil bez právneho dôvodu, že plniť nemal. Zákon vyžaduje dokonanie stavu vedomia oprávneného reálnym nadobudnutím vedomosti o definovaných skutočnostiach. Nestačí teda možnosť, či pravdepodobnosť získania tejto vedomosti, oprávnený musí uvedenými vedomosťami reálne disponovať. Žalobkyňa uviedla, že ona nevedela, že platby, ktoré od nej žalovaný prijal nad výšku istiny, od nej prijíma protizákonne. Žila v omyle, že žalovaný platby prijíma v súlade so zákonom, omyl spôsobil žalovaný porušením spotrebiteľského práva, pričom ona verila tomu, že pri poskytovaní úveru postupuje s náležitou odbornou starostlivosťou, bezo zbytku podľa zákona. V tejto súvislosti poukázala na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, do osobitnej pozornosti dala odvolaciemu súdu Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 43/2020, ktorým bolo zrušené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/169/2017. Podľa jej názoru predmetný nález je prelomením názoru o objektivizácii začatia plynutia

subjektívnej premlčacej doby. Poukázala taktiež na, podľa žalobkyne, nadväzujúci Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 51/2020 z 09.06.2020.

Podľa žalobkyne nie správny je názor súdu prvej inštancie o nemožnej aplikácii desaťročnej objektívnej premlčacej doby. Podstata jej aplikácie podľa žalobkyne spočíva v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie. Aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia vadnej zmluvy ešte tento úmysel priamo nemusel mať, v každom prípade prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. Obchodník, profesionál vedel, že mu bola platba vyplatená v rozpore so zákonom a napriek tomu si platbu ponechal. Chcel platbu prijať a prijal ju, vediac, že je to platba prevyšujúca spotrebiteľovi poskytnutú sumu, a nepatrí mu z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, prípadne z dôvodu neplatnosti úverovej zmluvy. Objektívna desaťročná premlčacia doba na premlčanie bezdôvodného obohatenia preto začína plynúť prijatím každej takejto nedôvodne prijatej platby od momentu, keď ju veriteľ od spotrebiteľa prijal. Podľa žalobkyne je vylúčené, aby žalovaný, ako profesionál v poskytovaní úverov, nepoznal spotrebiteľské právo a prijímal platby nad spotrebiteľovi poskytnutú sumu pri neplatných úveroch, alebo nad istinu úveru pri bezúročných a bezpoplatkových úveroch dobromyseľne. Žalobkyňa poukázala na rozhodnutia odvolacích súdov, osobitne Krajského súdu v Prešove, z ktorých má vyplývať jej názor prezentovaný v odvolaní.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia považuje za vecne správne a žiada, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdil. Žalovaný poukázal na to, že pred súdom prvej inštancie počas celého konania namietal nesprávnu a zavádzajúcu argumentáciu vo vzťahu k tvrdeniu, že dvojročná subjektívna premlčacia doba začína plynúť od času keď sa žalobkyňa údajne dozvedela o bezdôvodnom obohatení od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Takúto argumentáciu by mohol používať každý kto sa domáha žalobou vydania bezdôvodného obohatenia nakoľko si skutkové okolnosti ohľadom nadobudnutia vedomosti vzniku bezdôvodného obohatenia dodatočne „dotvorí“. Žalobkyňa rovnako nepreukázala úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Žalovaný formuloval ustanovenia zmluvy v čase, keď to príslušné právne predpisy umožňovali a pri uplatňovaní svojich práv dohodnutých v zmluve konal v súlade so zmluvou, obrana žalobkyne je účelová. Žalobkyňa v odvolaní podľa žalovaného neuviedla ani jeden dôvod, pre ktorý by bolo možné podať odvolanie. Podľa žalovaného v odvolaní nie je možné len formulovať citovanie zákonných dôvodov, je potrebné určiť v akom konkrétnom pochybení, teda vade, odvolateľ vidí naplnenie konkrétneho odvolacieho dôvodu. Tieto vady žalobkyňa riadne nešpecifikovala, neurobila tak vôbec a namiesto uvedenia konkrétnych pochybení uvádza svoje vlastné domnelé skutočnosti, ktoré jednak nesúvisia s odvolaním vo veci samej a len cituje množstvo rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktoré v niektorých prípadoch vychádzajú z úplne iných skutkových okolností ako to bolo v prejednávanej veci. Žalovaný preto mal za to, že je potrebné, aby odvolací súd v prípade, ak by sa zaoberal prípadným odvolaním žalobkyne, aby na toto neprihliadal; žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovaného k jej odvolaniu nevyjadřila.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na čas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) oprávneným subjektom, v zmysle strany, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu v ako bol odvolaním napadnutý, ako aj konanie mu predchádzajúce, v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 30.10.2020 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že odvolanie žalobkyne dôvodným nebolo.

5. Odvolaním nebol napadnutý výrok II., ktorým súd určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky ani s ním súvisiaci výrok o nároku na náhradu trov konania, t.j. výrok IV. U týchto výrokov rozhodnutie súdu prvej inštancie nadobudlo právoplatnosť a nebolo oprávnením ani povinnosťou odvolacieho súdu podrobiť ho prieskumu.

6. Odvolacia argumentácia žalobkyne, vychádzajúc z obsahu odvolania a zdôraznenia údajných pochybení súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietavému výroku, vychádzajúc z obsahu odvolania a zdôraznenia údajných pochybení súdu prvej inštancie, bola konštruovaná na tvrdení o nesprávnosti skutkových zistení a tvrdení o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie.

Odvolačný súd posúdil relevantnosť takto vymedzených podstatných tvrdení, prihliadajúc na to, že v odôvodnení jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v oprávnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/05).

7. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov alebo z vyjadrení strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

8. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k tomu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

9. Po oboznámení sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom a jeho právnym posúdením má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia zistil skutkový stav z dôkazov predložených mu žalobkyňou a procesná aktivita žalobkyne ako strany spory, ktorú zaťažovalo bremeno tvrdenia ako aj bremeno dôkazné, v spojení so zisteným skutkovým stavom, sa nemohla stať základom pre iný záver, než k akému súd prvej inštancie dospel.

10. Žalobkyňa, právne zastúpená, podala na súd prvej inštancie dňa 20.09.2019 žalobu, dôvodnosť ktorej bola založená na tvrdení, že dôsledkom nesprávnosti náležitostí zmluvy o úvere, ktorú dňa 30.06.2010 so žalovaným pod číslom XXXXXXXXXX uzavrela, je úver, ktorý bol na jej základe poskytnutý, bezúročným a bezpoplatkovým, na strane žalovaného prijatím plnenia 1.590,61 eura presahujúceho sumu poskytnutého úveru 1.250 eur o čiastku 340,61 eura vzniklo v rozsahu tohto navyše prijatého plnenia, t.j. sumy 340,61 eura, bezdôvodné obohatenie, žalovaný túto sumu prijal bez právneho dôvodu.

Vzhľadom na obranu žalovaného založenú na tvrdení a preukazovaní toho, že žalobou uplatnený nárok je premlčaný, bolo na žalobkyňu aby preukázala, že obrana žalovaného je v tomto smere bezpredmetná.

11. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

12. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

13. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

14. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je vznesenie námietky premlčania procesným úkonom adresovaným súdu, majúcim hmotnoprávny charakter nakoľko je spojené s hmotnoprávnym následkom, ktorým je strata možnosti osoby uplatňujúcej nárok, domôcť sa ho súdnou cestou. Jej zmyslom je posilnenie právnej istoty subjektov právnych vzťahov pred časovo neohraničeným obdobím trvania hrozby donútenia plnenia, súčasne vedie k posilneniu všeobecného právneho princípu *vigilantibus iura scripta sunt* - práva patria bdelym.

Platí pritom, že pri vznesenej námietke premlčania dôsledky premlčania nastávajú bez ohľadu na to, ktorá z premlčacích dôb uplynie. Subjektívna premlčacia doba môže pritom plynúť výlučne v rámci objektívnej premlčacej doby a najskôr môže začať plynúť od začatia plynutia premlčacej doby objektívnej.

15. V posudzovanej veci žalovaný už vo vyjadrení k žalobe vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku s argumentom, že posledná úhrada žalobkyne na zmluvu bola realizovaná 07.07.2011, majúc za to, že došlo k uplynutiu subjektívnej aj objektívnej premlčacej doby; žalobkyňa tvrdenie žalovaného o naposledy realizovanej úhrade nerozporovala.

16. Žaloba bola podaná na súd prvej inštancie dňa 20.09.2019. Žalobkyňa mala za to, že ju podala pred uplynutím subjektívnej premlčacej doby nakoľko o vzniku bezdôvodného obohatenia, a o tom kto sa na jej úkor obohatil, sa dozvedela až od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, o čom má svedčiť prehlásenie z 02.09.2019, keď ju toto združenie informovalo, po predložení zmluvy, že úver poskytnutý na jej základe má byť bezúročným a že má právo domáhať sa bezdôvodného obohatenia.

17. Pri žalobkyňou nespochybnenom tvrdení žalovaného, že poslednú úhradu za účelom splatenia úveru realizovala dňa 07.07.2011 a pri podaní žaloby na súd dňa 20.09.2019 je zrejmé, že žalobkyňa podala žalobu po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 07.07.2014. Pokiaľ žalobkyňa už v žalobe zdôraznila, že pri prípadnom vznesení námietky premlčania uplynutím objektívnej premlčacej doby je potrebné vychádzať z desaťročnej objektívnej premlčacej doby keďže žalovaný sa mal obohatiť úmyselne, je potrebné uviesť, že žalobkyňa v žalobe existenciu úmyslu žalovaného získať bezdôvodné obohatenie tvrdila bez jeho bližšej identifikácie.

Vo všeobecnosti platí, že o úmysle získať bezdôvodné obohatenie je možné uvažovať vtedy, pokiaľ získanie majetkového prospechu bez dôvodu je primárnym cieľom obohateného, tiež vtedy, ak je predpokladaným vedľajším aktívom zámernej činnosti smerujúcej prioritne k dosiahnutiu iného výsledku. Platí taktiež, že dôkazné bremeno na preukázanie úmyselného konania je na tom, kto tvrdí, že niekto iný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, že v čase vzniku bezdôvodného obohatenia existoval na strane obohacujúceho sa úmysel bezdôvodne sa obohatiť. Nadobudnutie majetkového prospechu takýmto spôsobom, pri preukázaní úmyslu v konkrétnych skutkových okolnostiach, je možné považovať za úmyselné bezdôvodné obohatenie.

Preukázanie úmyslu získať na úkor žalobkyne bezdôvodné obohatenie zostalo podľa odvolacieho súdu nepreukázané. Odvolací súd sa stotožňuje s hodnotením nepreukázania tohto úmyslu a jeho odkazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1Cdo/238/2017 z 18.10.2018 súdom prvej inštancie, na ktoré v celom rozsahu odkazuje (body 46 až 49) rozsudku súdu prvej inštancie s doplnením, že na rovnaké dôvody, z ktorých vychádzalo rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/238/2017 odkázal Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v uznesení 7Cdo/227/2019 z 27.05.2020.

18. Z dôvodu uplynutia trojročnej objektívnej premlčacej doby a neexistencie predpokladov pre aplikáciu desaťročnej premlčacej doby keďže žalobkyňa úmysel žalovaného, ktorý sa neprezumuje nepreukázala, bolo bez významu aby sa odvolací súd zaoberal odvolacou argumentáciou žalobkyne vo vzťahu k plynutiu subjektívnej premlčacej doby, napriek tomu, že táto argumentácia sa obsiahlo odvolávala na teoretické východiská, z ktorých nie všetky sú bez relevancie, opomenúc však, že ich aplikácia je namieste len vtedy, ak je v kontexte s konkrétnymi tvrdeniami a zisteniami vyplývajúcimi z dôkazov, ktoré boli vykonané, resp. mohli byť vykonané, ak by boli predložené alebo označené. Podstatným však bolo zaoberať sa začiatkom a plynutím objektívnej premlčacej doby, pretože ako už bolo uvedené, subjektívna premlčacia doba plynie len v rámci premlčacej doby objektívnej. V tejto súvislosti odvolací súd preto len uvádza, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre vydanie bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci moment kedy sa oprávnený subjekt dozvie skutkové okolnosti odôvodňujúce právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom treba vychádzať z verifikovateľnej reality. V tomto zmysle skutkovými okolnosťami sú také znalosti, ktoré sú objektívne rozpoznateľné, a ktoré spolu s vedomosťou o subjekte, ktorý sa obohatil, sú rozhodujúcimi pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby.

19. Pokiaľ žalobkyňa, brániac sa žalovaným vznesenej námietke premlčania tvrdila, že o bezdôvodnom obohatení žalovaného sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, z tohto prehlásenia nevyplýva, že by sa v daný deň mala dozvedieť skutkové okolnosti, tieto jej museli byť známe keďže pri porade v združení dňa 28.08.2019 predložila zmluvu a mala k dispozícii informácie, z ktorých vyplývala suma poskytnutého úveru, aj suma ňou uhradenej čiastky na tento úver. Z prehlásenia vyplýva iba to, že jej bola podaná informácia, že má právo domáhať sa bezdôvodného obohatenia. Z predmetného prehlásenia, z ktorého žalobkyňa pri podaní žaloby vychádzala je tak zrejmé, že v daný deň sa od združenia nedozvedela o skutkových okolnostiach, dozvedela sa len právnu kvalifikáciu už existujúcich skutkových okolností zakladajúcich nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Ustanovením § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa ale nemieni znalosť právnej kvalifikácie, ale

vedomosť o skutkových okolnostiach zakladajúcich zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie (Najvyšší súd Českej republiky, uznesenie sp.zn. 33Odo/528/2006).

20. Vo vzťahu k nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č. III. ÚS 43/2020 z 12.05.2020 a nálezu I. ÚS 51/2020 zo dňa 09.06.2020, na ktoré poukázala žalobkyňa v odvolaní, odvolací súd uvádza, že z nosných dôvodov nálezu (ratio decidendi) č. III. ÚS 43/2020, pre ktoré bolo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/169/2017 z 10.01.2018 zrušené, a ktoré sú v bode 44 a bode 45 nálezu, vyplýva, že dôvodom zrušenia bolo to, že predmetné rozhodnutie „sa opiera o svoju skoršiu judikatúru, ktorú nie je možné považovať za riešiacu právnu otázku predostretú sťažovateľom“ a tiež sa nevyrovnal s argumentom sťažovateľky o potrebe uprednostnenia princípu ochrany spotrebiteľa pred princípom „neznalosť zákona neospravedlňuje“, v dôsledku čoho nemohol skúmať aplikovateľnosť názoru, podľa ktorého, nie predpokladaná, ale skutočná vedomosť oprávneného je rozhodujúcim pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie nároku a podľa ústavného súdu bolo nedaním odpovede na otázku nastolenú v dovolaní porušené právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Obdobné nosné dôvody sú v bodoch 45 až 51 a v bode 55 Nálezu Ústavného súdu I. ÚS 51/2020 vo vzťahu k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 8Cdo/163/2018 z 22.05.2019.

21. Odvolací súd, stotožňujúc sa s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky v tom, že odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu nedávajúce odpoveď na právne významné okolnosti prejednávanej veci, sa môže dostať do kolízie s právom strany sporu na spravodlivé súdne konanie. V danom prípade však súdu prvej inštancie nedostatok odpovede na právne významné okolnosti prejednávanej veci nie je možné vytknúť. Súd prvej inštancie dal vo svojom rozhodnutí odpoveď na podstatné právne argumenty, zjavne berúc do úvahy aj status žalobkyne ako spotrebiteľky, ktorej sa má poskytnúť ochrana pred nekalými podmienkami použitými v zmluvách, čo vyplýva zo Smernice Rady 93/13 EHS. Ochrana v zmysle počiatku plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva je však právnou úpravou danou Občianskym zákonníkom určenou všetkým jej adresátom. Slovenská republika je podľa článku 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky zvrchovaným demokratickým a právnym štátom, z čoho vyplýva, že základnou premisou materiálneho právneho štátu je všeobecná záväznosť práva pre všetkých.

22. Inštitút premlčania patrí k tým zásadným a závažným inštitútom občianskeho práva hmotného, ale aj právneho poriadku ako celku, že nie je možné do jeho výkladu zasahovať, či už extenzívne alebo reštriktívne aplikáciou ďalších všeobecných inštitútov právneho poriadku, t.j. aj aplikáciou všeobecných zásad (Ústavný súd Českej republiky III. ÚS 21/02).

Vznesená námietka premlčania v prejednávanej veci nemohla byť posúdená ani ako rozporná s dobrými mravmi keďže uplatnenie takejto námietky by sa priechilo dobrým mravom vtedy, ak by bolo výrazom zneužitia jej uplatnenia voči tej strane sporu, ktorá márne uplynutie premlčacej doby nezavinila. Nebolo zistené a žalobkyňou ani nebolo tvrdené, že by žalovaný uplatnenie námietky premlčania zneužil.

23. Odvolací súd preto z dôvodov ktoré uviedol, rozsudok súdu prvej inštancie ako rozsudok v zamietavom výroku, t.j. výroku I., ako vecne správny, zodpovedajúci výsledku konania, ako aj súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu k zamietavému výroku rozsudku, podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 CSP, podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, súd mu preto voči žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Kvantifikáciu trov zrealizuje súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.